

MØRE OG ROMSDAL TINGRETT

DOM

Avsagt: 13.03.2024 i Møre og Romsdal tingrett, Volda

Saksnr.: 23-164549TVI-TMOR/TVOL

Dommer: Dommerfullmektig med alm. fullmakt Marie Askjem Barstad

Saken gjelder: Krav på alderstillegg iht. tariffavtale og krav på lott for årene 2021 og 2022.

Saksøker 1 Advokat Knut August Walle-Hansen
v/advokatfullmektig Bjarte André
Mjåseth

Saksøker 2 Advokat Knut August Walle-Hansen
v/advokatfullmektig Bjarte André
Mjåseth

mot

Teige Rederi AS Advokat Cecilie Amundsen Raa
v/advokatfullmektig Espen Breiteig

DOM

Saken gjelder krav om lott for desember 2022 og krav om alderstillegg for årene 2021 og 2022.

Framstilling av saken

Saksøker 2 og Saksøker 1 var ansatt som maskinoffiserer i rederiet Teigebris II AS frem til henholdsvis 15. september 2022 og 15. november 2022. Teigebris II var et rederiselskap som drev med fiske. Rederiet eide fiskeskipet MS «Sjøbris». Teigebris II ble fusjonert inn i Teige Rederi AS 22. februar 2023.

Teige Rederi eide fiskeskipet MS «Leikvin». I august 2019 søkte Teige Rederi om ervervstillatelse til et nytt fiskeskip. Ervervstillatelse ble gitt av Fiskeridirektoratet og innebar at fiskekvotene tildelt og holdt av MS «Leikvin», ville bli overført til nybygget ved gjennomføring av vedtaket. Teige Rederi hadde på dette tidspunktet kvote med fiske med 1) ringnot etter sild, makrell, taggmakrell, lodde, kolmule og brisling, og 2) trål etter kolmule og polartorsk, begge ved bruk av skipet MS «Leikvin».

Teige Rederi inngikk i september 2019 kontrakt med skipsverft i Tyrkia om bygging av nybygget MS «Sunny Lady». Etter kontrakten skulle nybygget overleveres i september 2021.

Teige Rederi solgte MS «Leikvin» til rederiselskapet H Østervold AS og trengte å leie inn fartøy for å fiske selskapets kvoter i byggeperioden. Av den grunn søkte Teige Rederi Fiskedirektoratet om tillatelse til å kunne bruke skipet MS «Sjøbris» som leiefartøy for å fiske selskapets kvoter på ringnot i byggeperioden og inngikk avtale med Teigebris II om leie av fartøyet. Fiskedirektoratet ga tillatelse til at Teige Rederi kunne bruke MS «Sjøbris» til å fiske Leikvinkvotene i perioden fra 8. september 2019 til og med 9. september 2021. I vedtaket ble det satt som vilkår at MS «Sjøbris» i leietiden måtte drives for Teige Rederis regning og risiko, samt at det solgte fartøyets høvedsmann (leder av mannskapet) og hele eller deler av mannskapet skulle delta i fisket med leiefartøyet i leietiden.

Teige Rederi søkte også Fiskedirektoratet om og fikk tillatelse til å bruke et tredje skip til å fiske Leikvinkvotene i perioden fra 28. januar 2020 til og med 9. september 2021. Tillatelsen inneholdt likelydende vilkår som i vedtaket vedrørende leie av MS «Sjøbris».

MS «Sunny Lady» ble ikke levert innen avtalt tid på grunn av ettervirkninger av covid-19-situasjonen og senere konflikten i Ukraina. Ny ferdigstillelsesdato ble satt til 15. juli 2022. Våren/tidlig sommer 2022 ble det avklart at ferdigstillelsesdato måtte forskyves ytterligere og trolig til medio oktober 2022. På grunn av utsatt ferdigstillelsesdato søkte Teige Rederi Fiskedirektoratet og fikk innvilget forlengelse av nybyggingsordningen. Teige Rederi benyttet MS «Sjøbris» til å fiske sine kvoter på ringnot frem til 27. september 2022.

Mannskapet tilhørende tidligere MS «Leikvin» ble benyttet i den grad mulig, men noe av mannskapet var i Tyrkia på byggeoppfølging og noe av mannskapet hadde sluttet i nybyggperioden. Teige Rederi besluttet å ikke foreta nyansettelser, ettersom det forelå planer om å fusjonere Teigebris II inn i rederiselskapet. I 2022 ble derfor også mannskap fra MS «Sjøbris» benyttet for å fiske Leikvinkvotene. MS «Sjøbris» med mannskap fisket derfor både egne kvoter og Leikvinkvotene på ringnot i 2022.

Det var planlagt at MS «Sunny Lady» skulle benyttes fra ferdigstilling i oktober 2022 og ut året for å fiske resten av kvotene på ringnot. Videre skulle MS «Sjøbris» fiske egne kvoter i oktober og november 2022. Leien av fartøyet skulle avsluttes da skipet losset det som var planlagt å være fartøyet sine siste fangst på Leikvinkvoten 27. september 2022.

Høsten 2022 ble det imidlertid klart at nybygget MS «Sunny Lady» ikke var ferdigstilt for å fiske resten av sine kvoter i 2022. Teige Rederi søkte om forlengelse av leiefartøyordningen til 31. desember 2022 og søknaden ble innvilget. Periodene for leie av blant annet MS «Sjøbris» ble forlenget til 31. desember 2022.

Teige Rederi søkte videre om og fikk innvilget bruk av et fjerde skip for å fiske deler av Leikvinkvotene. I denne søknaden søkte også Teige Rederi om unntak fra vilkåret om at «Leietakers hovedsmann, samt hele eller deler av mannskapet fra tidligere Leikvin skal i leietiden delta i fisket på leiefartøyet.» På dette tidspunktet hadde de som tidligere var ansatt om bord i MS «Leikvin» sagt opp sine stillinger. Fiskeridirektoratet ga derfor unntak fra det nevnte vilkåret fra søknadsdatoen 26. oktober 2022 og ut resterende leieforhold, til og med 31. desember 2022.

MS «Sjøbris» losset siste fangst på egen kvote 5. november 2022. Etter dette ble lottoppgjøret for 2022 gjort opp for mannskapet på MS «Sjøbris».

I november/tidlig desember 2022 viste prøveturer at nybygget MS «Sunny Lady» ikke var klart for operasjonell drift og fiske. Det var fortsatt mer å fiske på Leikvinkvotene. MS «Sjøbris» var på daværende tidspunkt lagt i opplag og lagt ut for salg av Teigebris II. Det var ikke mulig å leie andre fartøy. Teige Rederi leide derfor MS «Sjøbris» av Teigebris II for å fiske siste rest av Leikvinkvoten for 2022. Fisket ble utført i perioden fra 7. til 20. desember 2020. Mannskapet bestod i all hovedsak av mannskap fra leiefartøyet MS «Sjøbris». Mannskapet som deltok hadde fått tilbud om jobb i Teige Rederi etter fusjonen. Saksøker 2 og Saksøker 1 hadde fått tilbud og akseptert ansettelsesforhold i andre virksomheter og hadde sluttet i Teigebris II innen tidspunktet for fisket i desember.

Partene er enige om at det gjelder et årsoppgjørsprinsipp for beregningen av lott på MS «Sjøbris» sine kvoter etter arbeidsavtalens punkt 19 samt etter tariffavtalens § 27 b), hvilket innebærer at Saksøker 2 og Saksøker 1 skal ha et lottoppgjør som tar fangsten fra

samtligge måneder i året med i beregningen. Partene er også enige om at Saksøker 2 og Saksøker 1 har rett på oppgjør fra fangst på Leikvinkvotene hvor de selv har deltatt som mannskap i fisket. Uenigheten mellom partene er om og hvordan oppjøret skal beregnes.

Partene er enige i at det fremgår av tariffavtale gjeldende mellom Fiskebåt og Det norske maskinistforbund, at maskinoffiserer har rett på ansiennitetstillegg. Partene er uenige i om dette ansiennitetstillegget kan og har blitt erstattet ved utbetaling av en «sjøhyre».

Saksøker 2 og Saksøker 1 v/ advokat Knut Walle-Hansen sendte prosessvarsel og tok deretter ut stevning for Møre og Romsdal tingrett 3. november 2023 med følgende påstand:

1. Teige Rederi AS plikter å betale Saksøker 2 kr. 122 469 for manglende ansiennitetstillegg for 2021, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2022 til betaling skjer.
2. Teige Rederi AS plikter å betale Saksøker 2 kr 229 728 for manglende utbetaling av lott i desember 2022, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2023 til betaling skjer.
3. Teige Rederi AS v/ styrets leder plikter å betale Saksøker 1 kr 97 746 for manglende utbetaling av lott i desember 2022, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2022 til betaling skjer.
4. Teige Rederi AS v/ styrets leder dømmes til å betale sakskostnadene.

Teige Rederi AS v/ advokat Cecilie Raa innga rettidig tilsvar med følgende påstand:

1. Teige Rederi AS frifinnes.
2. Teige Rederi AS tilkjennes sakens omkostninger.

Hovedforhandling ble avholdt 26. februar 2024 i Møre og Romsdal tingretts lokaler på rettssted Volda. Saksøker 1 møtte med sin prosessfullmektig v/ advokatfullmektig Bjarte Mjåseth og avga forklaring. Saksøker 2 deltok ikke. Partsrepresentant Terje Mork møtte på vegne av Teige Rederi AS med sin prosessfullmektig v/ advokatfullmektig Espen Breiteig og avga forklaring. Retten mottok forklaring fra ett vitne og det ble ellers gått frem slik rettsboken viser.

Saksøker 2 og Saksøker 1 har i hovedtrekk gjort gjeldende Fangsten på fartøyet MS «Sjøbris» i desember 2022 skal medregnes i saksøkernes lottoppgjør.

I arbeidsavtalene fremkommer det hvordan årsoppjøret skal fordeles blant mannskapet om bord. Blant annet fremgår at «stillingen skal avregnes i forhold til dager om bord iht. oppgjør». Det er dermed antall dager man er om bord i løpet av driftsåret som blir

avgjørende for hvor stor lottandel den enkelte får av årsoppgjøret. Det er ikke avgjørende om man har deltatt i fisket i desember 2022 når man har avtalt at stillingen skal avregnes i forhold til dager om bord iht. oppgjør.

Saksøker 2 og Saksøker 1 har hatt henholdsvis 109 dager og 89 dager om bord MS «Sjøbris». Teigebris II har etterkommet årsoppgjørsprinsippet for begge saksøkerne frem til november 2022 på et sammenslått kvotegrunnlag mellom Teige Rederi og Teigebris II. Saksøker 2 fikk også oppgjør i november 2022, selv om han fratradte sin stilling i september 2022.

Forvaltningsvedtaket som er fattet av Fiskeridirektoratet den 18. september 2019 tilsier at MS «Sjøbris» ikke kunne fiske som leiefartøy uten at «hele eller deler av mannskapet skal fiske med leiefartøyet», jf. konsesjonsforskriften § 1-7. Saksøkerne anfører at det er mannskapet på MS «Sjøbris» vedtaket retter seg mot, herunder de to saksøkerne.

Saksøker 2 har i henhold til fartstid krav på alderstillegg. Av tariffavtalen § 27 b) fremgår at «[e]tter 6, 8 og 10 års tjeneste som maskinoffiser på snurper, herunder kolmuetråling, får maskinsjef og 1. maskinist et tillegg i sin tariffbestemte lottprosent på 0,05 prosentpoeng.» Saksøker 2 begynte som maskinsjef i 1996. Han har opparbeidet seg fullt alderstillegg på lott med 0,15 prosentpoeng for begge de aktuelle fangstår (2021 og 2022). Dette tariffbestemte tillegget har ikke blitt utbetalt. Det bestrides at utbetaling av sjøhyretillegget kan konsumere alderstillegget.

Saksøker 2 og Saksøker 1 har nedlagt slik påstand

1. Teige Rederi AS plikter å betale Saksøker 2 kr 223 219 for manglende utbetaling av lott i desember 2022, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2023 til betaling skjer.
2. Teige Rederi AS plikter å betale Saksøker 2 kr. 122 469 for manglende ansiennitetstillegg for 2021, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2022 til betaling skjer.
3. Teige Rederi AS v/ styrets leder plikter å betale Saksøker 1 kr. 97 680 for manglende utbetaling av lott i desember 2022, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2022 til betaling skjer.
4. Teige Rederi AS v/ styrets leder dømmes til å betale sakskostnadene.

Teige Rederi AS har i hovedtrekk gjort gjeldende

Lotten for året 2022 er riktig beregnet for både Saksøker 2 og Saksøker 1.

Utgangspunktet for beregningen av saksøkernes lott, er hva som er avtalt mellom saksøkerne og arbeidsgiver Teigebris II. Saksøkerne har bare rett på en årlig andel av fangsten som er fisket på kvoten til sin egen arbeidsgiver/rederiet de er ansatt i. Saksøker 2 og

Saksøker 1 var ansatt i Teigebris II. Det betyr at Saksøker 1 og Saksøker 2 bare har rett til en andel av fangsten som Teigebris II fisket på sin egen kvote i desember 2022 (Sjøbriskvoten). Teigebris II kan ikke gjennom arbeidsavtalen binde et annet rettssubjekt, Teige Rederi, til å betale saksøkerne for fangsten som Teige Rederi fisket på sin egen kvote i desember 2022 (Leikvinkvoten). Saksøkerne har kun rett til en andel av fangsten fra et annet rederis kvote hvis de har jobbet som innleid mannskap på dette rederiets fiske og saksøkerne faktisk har deltatt i dette fisket.

Saksøker 2 og Saksøker 1 krever lott for fangsten på en kvote som ikke tilhørte deres egen arbeidsgiver, og for et fiske de ikke deltok i som innleid mannskap. Ifølge arbeidsavtalen har de derfor ikke krav på lott for fangsten som Teige Rederi fisket med leiefartøyet MS «Sjøbris» i desember 2022:

For det første var ikke saksøkerne ansatt hos Teige Rederi. For det andre innebærer ikke at Teige Rederi leide båten MS «Sjøbris» fra Teigebris II at Saksøker 2 og Saksøker 1 har rett til lott fra Teige Rederi sin fangst i desember 2022. Vilkårene som fulgte tillatelsen fra Fiskeridirektoratet innebar at mannskapet på MS «Leikvin» skulle delta i fisket med MS «Sjøbris» i leieperioden. Kun mannskapet på MS «Leikvin» (og eventuelt innleid mannskap) hadde rett til å dele fangsten fra desember 2022. For det tredje deltok ikke Saksøker 2 og Saksøker 1 på fisket i desember 2022. De sa opp i Teigebris II og fratradte sine stillinger før dette, og ble heller ikke leid inn av Teige Rederi for å være med på fisket i desember 2022. Følgelig har de heller ikke krav på en andel av denne fangsten i egenskap av å delta som innleid mannskap. For det fjerde kan ikke Saksøker 1 og Saksøker 2 hevde at sammenslåtte kvoter gir rett til en andel av Teige Rederi sitt fiske i desember 2022. Teige Rederi hadde ikke en sammenslått kvote i desember 2022. Fiskekvoten til MS «Sjøbris» var fisket ferdig og gjort opp med riktig mannskap allerede i november 2022. Gjenværende fiskekvote i desember 2022 var fiskekvoten til MS «Leikvin» som var eid av Teige Rederi.

Saksøker 2 har ikke krav på alderstillegg for lott utbetalt i 2021 og 2022. Alderstillegget er allerede inkludert i og utbetalt gjennom sjøhyren han har mottatt. Ifølge Saksøker 2 sin arbeidsavtale er sjøhyren avtalt separat. Sjøhyren inkluderer feriepenger og eventuelle tillegg i tariffen, herunder alderstillegg, jf. punkt 13 og 14 i arbeidsavtalen. Denne praksisen er i tråd med bransjestandard og ikke tariffstridig.

Det er ikke grunnlag for forsinkelsesrente, og i alle tilfeller tidligst fra påkrav, jf. forsinkelsesrenteloven § 2.

Teige Rederi AS har nedlagt slik påstand

1. Teige Rederi AS frifinnes.
2. Teige Rederi AS tilkjennes sakens omkostninger.

Rettenns vurdering

Konklusjon

Retten har kommet til at fangsten på MS «Sjøbris» på Leikvinkvoten i desember 2022 skal medregnes i saksøkernes lottoppgjør, samt at Saksøker 2 har rett på ansiennitetstillegg for 2021 og 2022.

Lott

Det er ikke omstridt at Saksøker 2 og Saksøker 1 har deltatt på fiske med Leikvinkvoten på båten MS «Sjøbris». Spørsmålet for retten er hvordan Saksøker 2 og Saksøker 1 skal honoreres for dette.

Utgangspunktet for beregningen av saksøkernes lott er hva som er avtalt mellom saksøkerne og arbeidsgiver.

Det er Teige Rederi sin kvote som har blitt fisket i desember 2022. Teige Rederi og saksøkerne har ikke hatt et formelt ansettelsesforhold. Saksøkerne har hatt et formelt ansettelsesforhold med Teigebris II. Det ble inngått leieavtale mellom Teige Rederi og Teigebris II vedrørende leie av båten MS «Sjøbris». Leieavtalen er ikke dokumentert for retten og retten legger til grunn at leieavtalen ikke omhandler innleie av mannskap fra MS «Sjøbris». Det har ikke blitt dokumentert skriftlig avtale om innleie av Saksøker 2 eller Saksøker 1 for å fiske Leikvinkvotene.

Retten finner at partene har inngått en stilltiende avtale om innleie av mannskap for å fiske Leikvinkvotene. Teige Rederi har tilbudt mannskapet på MS «Sjøbris» å delta på fisket av Leikvinkvotene og dette har blitt akseptert av mannskapet som har deltatt på fisket. Partene har hatt en felles forståelse om at innleid mannskap ved fiske av Leikvinkvoten skal honoreres etter tariffavtalen. Dette støttes av partsforklaringene til Mork og Saksøker 1, av brev sendt ut av Teige Gruppen i juli 2022 samt av partenes etterfølgende opptreden i november 2022.

Mork forklarte at Teige Rederi ikke formidlet noe spesielt vedrørende betaling for fiske av Leikvinkvotene til mannskapet på MS «Sjøbris». Han forklarte at bakgrunnen for dette var at tariffavtalen regulerer hva mannskapet skulle få betalt. Mork forklarte at alle som var med på fisket forstod at de skulle få betalt for den fangsten båten var med å fiske. Saksøker 1 forklarte at han hadde en forventning om at han ville motta lott basert på all fangst med MS «Sjøbris» i 2022.

Av e-posten i juli 2022 fremgår at Teige Rederi hadde planlagt at mannskapet på MS «Sjøbris» skulle fiske *«begge kvotene uten fleks – med Sjøbris – og at vi starter opp med å fiske Sjøbris sin kvote – deretter Sunny Lady sin kvote.»* Av lottoppgjøret med ringnot for MS «Sjøbris» i 2022 fremgår av toppteksten at lottoppgjøret er gjort ved både Teigebris II

og Teige Rederi. Utregningen viser at det er beregnet lott for fangst på Leikvinkvoten og lott for fangst på Sjøbrisvoten.

Retten har kommet til at partene har hatt en felles forståelse om at arbeid skal honoreres etter tariffavtalen. Av tariffavtalens § 27 b) fremgår at «Maskinsjef og 1. maskinist skal ha 1 lott.» Tariffen legger opp til at det skal foretas et årsoppgjør basert på all fangst til fartøyet i løpet av det gjeldende året. Fangst i desember 2022 skal etter tariffavtalen medregnes i lottoppgjøret.

Teige Rederi er av den oppfatning at leieforholdet av MS «Sjøbris» egentlig ble avsluttet i november 2022, før Teige Rederi på nytt måtte leie MS «Sjøbris» i desember 2022. Mork har forklart at det ble klart kommunisert at turen i desember 2022 var et eget oppgjør med et leiefartøy, hvor mannskapet fikk sin rettmessige andel i henhold til tariff. Retten har kommet til at dette medfører en omgåelse av tariffen som ikke kan føre frem. Retten finner det heller ikke relevant at saksøkerne ikke deltok og hadde sluttet før fisket i desember 2022. Det er antall dager om bord i løpet av driftsåret som er avgjørende for hvor stor lottandel den enkelte får av årsoppgjøret.

Saksøkernes beregning av lott for 2022, inkludert fangst fra MS «Sjøbris» på Leikvinkvoten i desember 2022, legges til grunn. Beregningen er basert på lottoppgjør for desember 2022 og kvotestørrelse fremlagt av Teige Rederi. Saksøkerne har foretatt en utregning i henhold til tariffavtalen.

Ansiennitetstillegg

Spørsmålet for retten er om ansiennitetstillegg etter tariffavtalen kan og har blitt erstattet ved utbetaling av en «sjøhyre». Spørsmålet beror på en tolkning av arbeidsavtalen mellom Saksøker 2 og Teigebris II samt tariffavtalen.

Arbeidsavtalens punkt 14 omhandler blant annet sjøhyre. Av bestemmelsen fremgår følgende:

«Sjøhyre avtales særskilt mellom partene. Sjøhyre avregnes for antall dager om bord. Hyre er inkludert feriepenger og evt. andre tillegg i tariffen. Evt. overtid kompenseres etter gjeldene tariff eller kan avtales å avspaseres.»

Det fremgår av tariffavtalen § 27 b) annet ledd at:

«Etter 6, 8 og 10 års tjeneste som maskinoffiser på snurper, herunder kolmuletråling, får maskinsjef og 1. maskinist et tillegg i sin tariffbestemte lottprosent på 0,05 prosentpoeng.»

Videre fremgår det av tariffavtalens § 23 at:

«Rederne kan ikke ansette maskinoffiser på ringere vilkår enn i denne overenskomst bestemt, og Det norske maskinistforbund sine medlemmer kan ikke anta ringere vilkår i noe rederi. Særvilkår kan ikke likvideres med forhøyet hyre. De fastsatte lønninger er ikke til hinder for at et rederi kan betale den enkelte i rederiet velkjente eller særlig kvalifiserte maskinoffiserer utover tariffen, men Det norske maskinistforbund eller dets foreninger kan ikke iverksette, godkjenne eller støtte nor krav på andre vilkår enn denne overenskomsten fastsetter.»

Retten finner at tariffen gir anvisning på at særvilkår, herunder ansiennitetstillegg, ikke kan likvideres med forhøyet hyre. Retten har kommet til at det derfor ikke er adgang til å avtale et unntak fra tariffavtalen slik saksøkte hevder.

Det er ikke omstridt at Saksøker 2 begynte som maskinsjef i 1996. Saksøker 2 skal derfor ha fullt alderstillegg på lott med 0,15 prosentpoeng for begge de aktuelle fangstårene.

Forsinkelsesrenter

Forsinkelsesrenteloven § 2 lyder som følger:

«Fordringshaveren kan kreve rente etter denne lov (forsinkelsesrente) når kravet ikke innfris ved forfall. Renten løper fra forfallsdag når denne er fastsatt i forveien, og ellers fra 30 dager etter at fordringshaveren har sendt skyldneren skriftlig påkrav med oppfordring om å betale. Påkrav kan sendes ved bruk av elektronisk kommunikasjon dersom skyldneren uttrykkelig har godtatt dette.

Det skal ikke svares forsinkelsesrente dersom forsinkelsen er fremkalt ved forhold på fordringshaverens side.»

Kravet på lønn må være forfalt før renten begynner å løpe. Retten legger til grunn at forfallsdatoen for manglende utbetaling av ansiennitetstillegg for 2021 var tidspunktet for endelig avregning av lottoppgjøret i 2021, det vil si 20. januar 2022. Renter på kravet om ansiennitetstillegg for 2021 beregnes derfor fra dette tidspunkt. Retten legger videre til grunn at forfallsdatoen for manglende utbetaling av lott samt ansiennitetstillegg for 2022 var tidspunktet for endelig avregning av lottoppgjøret i 2022, det vil si 20. januar 2023. Renter på krav om manglende utbetaling av lott samt ansiennitetstillegg for 2022 beregnes derfor fra dette tidspunkt.

Dommen er ikke avsagt innen lovens frist. Grunnen er stor arbeidsbelastning.

DOMSSLUTNING

1. Teige Rederi AS v/ styrets leder dømmes innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse til å betale Saksøker 2 223219 – tohundreogtjuetretusentohundreognitten – kroner for manglende utbetaling av lott i desember 2022 samt manglende ansiennitetstillegg for 2022, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2023 til betaling skjer.
2. Teige Rederi AS v/ styrets leder dømmes innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse til å betale Saksøker 2 122469 – hundreogtjusetusenfirehundreogsekstini – kroner for manglende ansiennitetstillegg for 2021, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2022 til betaling skjer.
3. Teige Rederi AS v/ styrets leder dømmes innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse til å betale Saksøker 1 97680 – nittisjutusensekshundreogåtti – kroner for manglende utbetaling av lott i desember 2022, med tillegg av lovbestemt forsinkelsesrente fra 20. januar 2023 til betaling skjer.
4. Teige Rederi AS v/ styrets leder dømmes innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse til å betale sakskostnader til Saksøker 2 og Saksøker 1 med 5500 – femtusenfemhundre – kroner, samt til å betale rettsgebyret for behandling av saken i tingretten.

Retten hevet

Marie Askjem Barstad

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar sannsynlighetsovervekt for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.